

Sygn. akt I C 28/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 14 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Jacek Szerer

Protokolant : Magdalena Paruch

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2016 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K., L. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

- I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powodów J. K. i L. K. solidarnie kwotę 90.499,23 zł (dziewięćdziesiąt tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 23/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 7.350,27 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
- III. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa– Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 3.025 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu, od której powodowie byli zwolnieni.

Sygn. akt I C 28/16

UZASADNIENIE

Powodowie J. K. i L. K. domagali się zapłaty od strony pozwanej (...) S.A. kwoty 30.000,00 zł tytułem odszkodowania za szkodę w zniszczonym w wyniku zdarzenia z dnia (...) mieniu wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26 października 2013 r. do dnia zapłaty. Domagała się również zasądzenia od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kosztów procesu według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400,00 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 34,00 zł.

W uzasadnieniu wskazali, że zawarli ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia nieruchomości położonej w miejscowości (...), w zakresie ryzyka pożaru i innych zdarzeń losowych. Umowę tą potwierdziła polisa nr (...). Zgodnie z umową suma ubezpieczenia domu rodzinnego wynosiła 500.000,00 zł. W kwocie tej zawierała się suma ubezpieczenia stałych elementów nieruchomości tj. 150.000,00 zł.

Naprowadzali, iż w dniu (...) w ubezpieczonej nieruchomości wybuchł pożar, w wyniku którego doszło do uszkodzenia budynku i znajdującego się w nim sprzętu. Powodowie zgłosili zaistniałą szkodę pozwanej, która przeprowadziła postępowanie likwidacyjne. Pozwana przyjęła na siebie odpowiedzialność za szkodę i w drodze decyzji z dnia 25 października 2013 r. wypłaciła odszkodowanie w kwocie 204.210,37 zł. Strona powodowa od przedmiotowej decyzji wniosła odwołanie i w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy została jej dodatkowo przyznana kwota 12.431,00 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Wniosła również o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Strona pozwana przyznała, iż doszło do zdarzenia w wyniku którego, strawiona przez ogień została część domu, jak i że była ubezpieczycielem poszkodowanych. W toku przeprowadzonego postępowania likwidującego szkodę powodowie otrzymali od strony pozwanej łącznie kwotę 216.641,37 zł. W ocenie strony pozwanej przyznana kwota tytułem odszkodowania jest odpowiednią i adekwatną do szkody jaka zaszła w mieniu powodów. Podniosła ponadto, że wyceny szkody i mienia dokonał niezależny rzeczoznawca (...) Sp. z o.o. Zarzuca również, że powodowie enigmatycznie wskazali, że kwota 30.000,00 zł pozwoli im przywrócić mienie do stanu sprzed dnia pożaru, nie precyzując jakiego konkretnie mienia roszczenie dotyczy. W ocenie strony pozwanej przyznana kwota odszkodowania pozwoli na przywrócenie domu do stanu sprzed pożaru.

Pismem z dnia 4 września 2015 r. strona powodowa rozszerzyła powództwo w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwoty 92.499,23 zł tytułem odszkodowania za szkodę w zniszczonym w wyniku zdarzenia z dnia (...) mienia powodów wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26 października 2013 r. do dnia zapłaty.

Na rozprawie w dniu 3 marca 2016 r. powodowie ostatecznie zmodyfikowali swoje żądanie, domagając się od strony pozwanej zasądzenia na ich rzecz kwoty 90.499,23 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) w K., na terenie posesji nr (...) doszło do wybuchu pożaru, w wyniku którego częściowemu strawieniu uległ dom jednorodzinny, a także sprzęt w nim się znajdujący, w tym kilka rzeczy zabytkowych. Przyczyną pożaru była nieszczelność przewodu kominowego.

Rozmiar powstałej szkody był znaczny i obejmował konstrukcję dachu wraz z drewnianym stropem nad 1 piętrem stanowiącym jednocześnie element nośny więźby dachowej. Wskutek akcji gaśniczej, jak i skutków pożaru uszkodzeniu uległy pomieszczenia 1 piętra i parteru, które wymagały odbudowy.

dowód: oświadczenie dotyczące akt szkody nr (...)

dokumentacja zdjęciowa – akta szkody

zeznania świadka M. B.- k. 290

E. J.- k. 290

opinia biegłego sądowego Z. K. (1)- k.318- 422

przesłuchanie J. K.- k.511

Przedmiotowa nieruchomość objęta była umową ubezpieczenia z (...) S.A. Umowa obejmowała okres od 14.07.2013 r. do 13.07.2014 r. i potwierdzona była polisą nr (...). Zgodnie z treścią tej umowy suma ubezpieczenia domu jednorodzinnego wynosiła 500.000,00 zł, w kwocie tej zawierała się suma ubezpieczenia stałych elementów nieruchomości na kwotę 150.000,00 zł. Ruchomości domowe zostały objęte ubezpieczeniem na kwotę 60.000,00 zł.

dowód: akta szkody nr(...)

polisa z dnia 11.07.2013 r.- k. 9-10

ogólne warunki ubezpieczenia DOM- k. 11-17

Zgodnie z § 65 Ogólnych warunków ubezpieczenia DOM:

- a) wysokość szkody ustala się według wartości odtworzeniowej mienia,
- b) wysokość szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym ustala się według wartości rynkowej,
- c) wysokość szkody ustala się według wartości rzeczywistej dla:
  - mienia ruchomego starszego niż 5 lat w dniu powstania szkody,
  - nieruchomości starszych niż 25 lat w dniu powstania szkody lub nieruchomości, których stopień zużycia jest wyższy niż ich normalne zużycie eksploatacyjne,
  - stałych elementów nieruchomości, starszych niż 15 lat w dniu powstania szkody lub stałych elementów nieruchomości, których stopień zużycia jest wyższy niż ich normalne zużycie eksploatacyjne.
- c) wysokość szkody ustala się według cen z dnia powstania szkody

Według § 72 Ogólnych warunków ubezpieczenia DOM przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, historycznej i artystycznej.

§ 68 OWU DOM stanowi, iż (...) ustala wysokość odszkodowania za nieruchomości i stałe elementy nieruchomości na podstawie kosztorysu szczegółowego opracowanego zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen stosowanymi w budownictwie (czyli środowiskowymi metodami kosztorysowania robót budowlanych wydanymi przez wyspecjalizowane jednostki w zakresie budownictwa)- przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów. W przypadku przedstawienia przez ubezpieczonego (...) faktur, kosztorysów materiałów i robót, (...) ma prawo do ich weryfikacji, zaś w sytuacji nieprzedstawienia przez ubezpieczonego dokumentów, odszkodowanie wypłacane jest na podstawie kosztorysu opracowanego przez (...).

Wysokość odszkodowania jest ustalana przez (...) za mienie ruchome na podstawie szacunkowej kalkulacji rynkowych kosztów nabycia lub naprawy zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego mienia. Jeżeli ubezpieczony przedstawi (...) rachunki/faktury za nabycie lub naprawę mienia ruchomego, (...) ma prawo do ich weryfikacji na podstawie publikacji cenowych, innych cenników zawierających ceny nabycia lub naprawy mienia ruchomego. W przypadku zaś nieprzedstawienia przez ubezpieczonego w/w dokumentów, odszkodowanie wypłacane jest na podstawie szacunkowej kalkulacji opracowanej przez (...) (§ 69 OWU DOM).

dowód: ogólne warunki ubezpieczenia DOM- k. 179-186

Wypłaty związane z polisą były cedowane na kredytodawcę powodów. Stanowiły zabezpieczenie kredytu hipotecznego na rzecz (...) S.A. Spłata kredytu spowodowała, że uprawnionymi do wszelkich wypłat są tylko powodowie.

dowód: potwierdzenie dokonania cesji z dnia 31.07.2013 r.- k.18

zawiadomienie o wykreśleniu hipoteki z dnia 20.01.2014 r.- k. 19-20

Powodowie zgłosili fakt zaistnienia szkody w ich mieniu do ubezpieczyciela (...) S.A. Wobec otrzymanego zgłoszenia ubezpieczyciel przeprowadził postępowania likwidacyjne, zarejestrowane pod nr (...). Oszacowanie wartości szkody dokonano w oparciu o ustalenia dokonane w miejscu powstania szkody, zestawienia strat zapisanego w protokole szkody, obmiary uszkodzeń i robót, dokumentację uzupełniającą zgromadzoną w procesie likwidacji oraz zapisy Ogólnych Warunków Ubezpieczenia DOM.

dowód: akta szkody nr (...)

decyzja z dnia 25.10.2013 r.- k. 22-23

Decyzją z dnia 25 października 2013 r. wysokość szkody ustalono na kwotę 204.444,86 zł. Kwota ta została w oparciu o § 54 ust. 54.1 OWU DOM pomniejszona o kwotę nieopłaconych rat pozostałych do końca okresu ubezpieczenia tj. 234,49 zł. Powodom zostało wypłacone odszkodowanie w kwocie 204.210, 37 zł.

dowód: decyzja z dnia 25.10.2013 r.- k. 22-47

Pismem z dnia 27 grudnia 2013 r. powodowie wezwali stronę pozwaną do zapłaty kwoty 340.324,14 zł tytułem dalszej części odszkodowania za szkodę w ubezpieczonym budynku mieszkalnym w K., kwoty 15.231,00 zł tytułem dalszej części odszkodowania za zniszczone w wyniku szkody ruchomości oraz kwoty 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów wyceny sprzętu AGD i RTV.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 27.12.2013 r. - k. 140- 142

Decyzją z dnia 4 lutego 2014 r. strona pozwala przyznała powodom dopłatę do wcześniej wypłaconego odszkodowania. Na podstawie postępowania likwidacyjnego uznano dodatkowe roszczenie w wysokości 12.431,00 zł.

dowód: decyzja z dnia 4.02.2014 r.- k. 149-150

Pozwany ubezpieczyciel wyceny należnego powodom odszkodowania dokonał w oparciu o kosztorys sporządzony na jego zlecenie. Wartość kosztorysowa robót według tego kosztorysu wynosi 102.183,08 zł.

dowód: kosztorys opracowany na zlecenie pozwanego- k. 24- 95

W kosztorysie powyższym ubezpieczyciel nie ujął zwiększenia robocizny w pozycjach na wykonanie robót nowych-odtworzeniowych, w związku z koniecznością uprzedniego rozebrania tych elementów- co winno skutkować wprowadzeniem współczynnika zwiększającego 1.3 do robocizny R. W niektórych pozycjach ubezpieczyciel dokonał takiej korekty, jednak w zdecydowanie większej ilości przypadków pozycji kosztorysowych nie zostało to uwzględnione- zaniżając nakłady rzeczywiście poniesione przez powodów w trakcie remontu. Ponadto ubezpieczyciel nie uwzględnił faktu, że materiały rozbiórkowe stanowiące nieużyteczny odpad winny być wywiezione na wysypisko i w związku z powyższym należało ponieść koszty chociażby transportu przy wywiezieniu gruzu i pozostałości z rozbiórki na wysypisko.

W wycenie dokonanej na zlecenie pozwanego brak jest likwidacji szkody, która winna być dokonana w postaci wycenienia drewnianego stropu nad 1 piętrem.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r.- k. 318-336

W poszczególnych pozycjach kosztorysu sporządzonego przez ubezpieczyciela należało dokonać następujących korekt:

- 1) dach- zweryfikowano pozycje kosztorysu 1.1-1.11 z właściwymi przedmiarami zgodnie z projektem więźby- do dopłaty 2.380,46 zł
- 2) element nr 3, poz. 3.1-3.5- korekta polegała na uzupełnieniu kosztorysu o nieuwzględnione przez ubezpieczyciela elementy konstrukcji dachu (zgodnie z zestawieniem materiałów)- do dopłaty- 13.356,65 zł
- 3) w elemencie 4, poz. 4.1- 4.4- korekta polegająca na uzupełnieniu robót o nieuwzględnione roboty rozbiórkowe więźby dachowej, jak i wywóz gruzu z posesji- do dopłaty- 2.400,13 zł,
- 4) w elemencie 5, poz. 5.1- 5.6- korekta ścian zewnętrznych – policzono ścianę z desek zamiast ściany z bali gr. 20 obmurowanych gazobetonem 12 cm i ocynkowanej- do dopłaty- 12.941,19 zł,
- 5) w elemencie 6, poz. 6.1- 6.4- korekta w zakresie wymiany stropu nad 1 piętrem poz. 13-14- do dopłaty- 21.703,21 zł
- 6) w elemencie 7, poz.7.1- dach na dobudówce- ilość dachówki przyjęta przez ubezpieczyciela jest właściwa

W wyniku wykonania kosztorysu weryfikacyjnego nr 1 ustalono, iż wartość niedoszacowanych robót, jak i robót nieuwzględnionych obejmujących elementy 1-7 wynoszą 52.781,64 zł netto (brutto- 57.004,17 zł).

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r.- k. 318-336

W oparciu o pozycje i obmiary przyjęte przez ubezpieczyciela w kosztorysie dotyczącym stałych elementów, potwierdzone przez powodów podczas wizji lokalnej, dokonano korekty powyższego kosztorysu poprzez zastosowanie dodatkowego współczynnika 1.3 do robocizny R, co uwzględnia nakłady związane z rozbiórką tych zniszczonych elementów podczas pożaru przed ich wykonaniem od nowa. Ponadto dokonano korekt niektórych obmiarów (poz.1.12.6.1,1.12.6.2), które przyjęto wadliwie i zostały one wyzerowane.

W wyniku wykonania kosztorysu weryfikacyjnego nr 2 ustalono, iż wartość robót według przedmiaru ubezpieczyciela winna wynosić 72.218,37 zł netto (77.995,84 zł brutto). Wartość kosztorysowa ubezpieczyciela wynosiła- 57.492,78 zł. Wartość niedoszacowanych robót, jak i robót nieuwzględnionych wynosi 20.503,06 zł.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r.- k. 318-336

Zwrot kosztów za demontaż instalacji elektrycznej wynosi 2.300,00 zł.

Zwrot kosztów z tytułu zniszczenia w trakcie pożaru wykonanej przez powodów instalacji solarnej wynosi 10.692,00 zł.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r.- k. 318-336

Łącznie niedoszacowane roboty budowlane obejmujące kosztorys weryfikacyjny 1 i 2- metodą odtworzeniową wynoszą 90.499,23 zł.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r.- k. 318-336

Budynek powodów został odbudowany w nieco innej technologii, niż według której był wykonany przed pożarem. Jednocześnie- technologia, którą przyjął rzeczoznawca sporządzający kosztorys na zlecenie pozwanej, przyjął technologię, która nie znajduje żadnego uzasadnienia, ponieważ nie jest to podejście inżynierskie, które winno być rzeczowe, zgodne z wiedzą techniczną, jak i doświadczeniem zawodowym.

Rozbiórka elementów stałych pierwszej kondygnacji była uzasadniona i celowa, bowiem spaleni lub znacznemu nadpaleniu uległ strop drewniany, który stanowił podstawowy element konstrukcyjny, na którym wspierała się więźba dachowa poprzez słupy podwaliny i płatwie pośrednie. Konstrukcja stropu nie nadawała się do naprawy i musiała być wymieniona na nowy strop drewniany. Wiązało się to z koniecznością rozbiórki stropu i wykonania nowego stropu i ustawienia na nim nowej więźby dachowej. Strop po pożarze nie przedstawiał żadnej wartości technicznej ani użytkowej i w takim stanie nie nadawał się do dalszej eksploatacji ze względów techniczno-użytkowych (przekroczony został stan nośności, jak i stan użytkowy konstrukcji), nie spełniał nadto warunków wytrzymałościowych ze względu na znaczny ubytek przekroju drewna, która uległa spaleni bądź zwęgleni podczas pożaru. Decyzja o wykonaniu nowego stropu nad pierwszą kondygnacją- w konstrukcji drewnianej- w ramach odtworzenia istniejącej substancji była zatem słuszna. W przypadku pozostawienia starego, spalonego stropu, pozwanej groziłoby to poważnymi konsekwencjami związanymi z bezpieczeństwem osób przebywających w budynku, jak i generalnie bezpiecznym użytkowaniem obiektu.

Na skutek akcji gaśniczej znacznemu zawilgoceniu uległy warstwy izolacyjne stropu i ścian działowych, okładziny z płyt GK stropu i ścianek działowych. Wszystkie te elementy na skutek pożaru, jak i akcji gaśniczej uległy całkowitemu zniszczeniu, co nie kwalifikowało tych materiałów do powtórnego użycia, lecz do rozbiórki i do odtworzenia na nowo z nowych pełnowartościowych materiałów.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r. wraz z opinią uzupełniającą- k. 318-336,441- 456

Powodowie nie byli w stanie właściwie ocenić i udokumentować ile instalacji i co zostało zniszczone i zdemontowane. Wobec powyższego do wyliczenia demontażu instalacji przyjęto udokumentowane przez ubezpieczyciela koszty, tj.: wykonanie demontażu instalacji elektrycznej- 2300 zł, zwrot kosztów z tytułu zniszczenia w trakcie pożaru wykonanej przez powodów instalacji solarnej- 10.682 zł brutto. Pozwana w raporcie ze szkody pożarowej- oświadczenie dotyczące akt szkody (...) dotyczące szkody (...) z dnia(...). sporządzone przez Departament Likwidacji S. (...) S.A udokumentowała istnienie takiej instalacji obejmującej solary i zbiornik (...) podłączony do instalacji solarnej. Na potwierdzenie istnienia instalacji solarnej powodowie przedstawili dokumentację zdjęciową oraz umowę na wykonanie powyższej instalacji.

dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 16.07.2015 r. wraz z opinią uzupełniającą- k. 318-336,441- 456

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Powodowie dochodzili, po ostatecznym zmodyfikowaniu żądań pozwu, kwoty 90.499,32 zł tytułem odszkodowania od ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, potwierdzonych polisą nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 26 października 2013 r. do dnia zapłaty.

Podstawę prawną roszczenia powódki stanowił art. 805 § 1 k.c., w myśl którego przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Jak wynika ze wskazanego przepisu ubezpieczyciel, będący przedsiębiorcą i działający jako przedsiębiorca, na mocy umowy ubezpieczenia przyjmuje na siebie obowiązek spełnienia określonego świadczenia na rzecz określonego podmiotu w przypadku zajścia określonego w umowie ubezpieczenia wypadku, z kolei ubezpieczający zobowiązuje się do zapłacenia w zamian składki ubezpieczeniowej. W §2 pkt. 1 przytoczonego przepisu wskazano, że świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, w przypadku ubezpieczenia majątkowego.

Katalog zdarzeń, których zaistnienie rodzi odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej na podstawie art. 805 § 1 k.c. został określony w ogólnych warunkach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych stanowiącej część umowy zawartej pomiędzy pozwaną a powodami, a potwierdzonej polisą nr (...). Jak wskazano w treści polisy zakres ubezpieczenia obejmował zdarzenia wskazane w § 5 ust. 1 i 2 ogólnych warunków ubezpieczenia, a zatem obejmował szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem pożaru (§ 3 ust. 1 pkt. 1), który jak wywodzili powodowie był przyczyną zaistnienia szkody majątkowej.

W niniejszej sprawie poza sporem była zasada odpowiedzialności pozwanej- w zakresie obowiązków ubezpieczenia domu jednorodzinnego od ognia i innych zdarzeń losowych- za skutki wypadku objętego ubezpieczeniem czyli pożaru z dnia (...). domu jednorodzinnego w miejscowości K.. Bez wątplenia, w chwili zdarzenia dom jednorodzinny był objęty ochroną ubezpieczeniową zawartą pomiędzy stronami umowy, oraz że powodowi przysługuje odszkodowanie w związku ze szkodą wywołaną przez pożar. Pozwana odpowiedzialność za skutki pożaru na siebie przyjęła, wypłacając powodom z tego tytułu 204.444,86 zł.

Kwestią sporną pozostawała natomiast wysokość należnego odszkodowania. Powodowie uważali, iż kwota wypłacona przez ubezpieczyciela w toku postępowania likwidacyjnego jest zbyt niska i nie pokrywa w całości szkody wyrządzonej przez zdarzenie losowe.

Rola Sądu w przedmiotowym postępowaniu sprowadzała się zatem do oceny, czy istotnie szkoda powodów została już w całości zrekompensowana, czy też może pozwana niewłaściwie oceniła i ustaliła jej rozmiar.

Konstruując stan faktyczny Sąd oparł się przede wszystkim o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach szkody oraz w aktach przedmiotowej sprawy, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana. Nie

budziły one również wątpliwości Sądu. Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miał dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa mgr inż. Z. K. (1). Sąd musiał ustalić czy wysokość roszczenia powodów była zasadna. Ponieważ dokonanie oszacowania rozmiaru szkody wymagało wiadomości specjalnych Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa w celu ustalenia wartości zniszczonego w wyniku pożaru domu jednorodzinnego w (...), określenia kosztów naprawy uszkodzenia mienia według wartości odtworzeniowej, ustalenia szkody w ubezpieczonym mieniu z uwzględnieniem postanowień ogólnych warunków umowy ubezpieczenia oraz ustalenia czy dokonana przez powodów rozbiórka elementów stałych pierwszej kondygnacji budynku była w okolicznościach sprawy uzasadniona i celowa i w jakim zakresie prace te wpłynęły na wartość szkody. Wskazana opinia posłużyła Sądowi do ustalenia wysokości należnego powodom odszkodowania, jako że wymagało to specjalistycznej wiedzy z zakresu budownictwa, a ściślej kosztorysowania w budownictwie, której to wiedzy Sąd nie posiadał. Sąd uwzględnił przedmiotową opinię, gdyż w jego ocenie jest ona profesjonalna, merytoryczna i kompletna, a jej wnioski końcowe są rzeczowe, stanowcze i należyście uzasadnione. Biegłemu nie sposób zarzucić luk czy błędów w logicznym rozumowaniu i wnioskowaniu. Z całą też pewnością nie sposób mu zarzucić braku kompetencji. Jego wiedza i doświadczenia w ocenie Sądu nie powinny być kwestionowane.

Wskazana opinia oraz wyjaśnienia biegłego złożone w związku z zarzutami i wątpliwościami strony pozwanej wyczerpały zakres zlecenia, Sąd nie dopatrzył się potrzeby dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego. Podstawą dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego nie może być samo niezadowolenie strony z niekorzystnej dla niej opinii. Strona pozwana nie była w stanie wykazać uchybień w opinii tego rodzaju, które by ją zdyskwalifikowały pod względem merytorycznym.

W przedmiotowej sprawie kwestia sporna zasadzała się na ustaleniu jaki faktycznie był rozmiar szkody spowodowany zdarzeniami z dnia (...).r., a tym samym ustalenia wysokości należnego im odszkodowania.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela wynikająca z umowy ubezpieczenia majątkowego wyraża się w obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego polegającego na wypłacie odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku przewidzianego w umowie wypadku.

Treść umowy ubezpieczenia kształtowana jest przez a) umowę ubezpieczenia, b) ogólne warunki ubezpieczenia (OWU), c) obowiązujące przepisy kodeksu cywilnego i innych ustaw. Zaznaczyć przy tym trzeba, iż ubezpieczyciel jako autor ogólnych warunków ubezpieczenia, a przy tym profesjonalista, ma obowiązek sformułować je precyzyjnie.

Innymi słowy zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków dobrowolnego ubezpieczenia, które należy traktować jako część umowy. Obowiązkiem zakładu ubezpieczeń (na gruncie przepisów w obecnym brzmieniu) wynikającym z umowy ubezpieczenia jest zatem spełnienie określonego tą umową świadczenia w razie zajścia określonego w umowie wypadku, a nie zapłata kwoty odpowiadającej nominalnej wysokości sumy ubezpieczenia.

Zaznaczyć również wypada, iż umowa ubezpieczenia stosownie do art. 812 k.c. jest umową przystąpienia (adhezyjną), co oznacza zawarcie umowy poprzez przystąpienie do warunków zaproponowanych przez jedną stronę, ustalonych we wzorcu umownym opracowanym przez ubezpieczyciela. A. (contrat d'adhesion) oznacza osłabienie prymatu zasady swobody umów w stosunkach zobowiązaniowych, choć możliwość zawarcia umowy w tym trybie jest właśnie uważana za wytwór swobody kontraktowania. Ubezpieczający z reguły nie negocjuje warunków umowy, jedynie akceptuje ich treść zaproponowaną przez ubezpieczyciela.

Mamy wówczas do czynienia z tzw. konsensem normatywnym po stronie przystępującego, wystarczającym do zawarcia umowy o treści ukształtowanej we wzorcu. Treść takiej umowy zostaje zazwyczaj ukształtowana we wzorcu umownym opracowanym przez stronę silniejszą ekonomicznie, w tym przypadku przez ubezpieczyciela (ogólne warunki ubezpieczeń). Swoboda ubezpieczającego w kwestii ukształtowania umownego stosunku ubezpieczenia jest w takiej sytuacji ograniczona do minimum, gdyż może on jedynie zawrzeć umowę o narzuconej z góry treści albo zrezygnować z jej zawarcia.

Z umowy ubezpieczenia łączącej strony w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że zastosowanie do niej mają Ogólne Warunki Ubezpieczenia DOM. Regulowały one w sposób wyczerpujący i szczegółowy kwestię odpowiedzialności ubezpieczyciela a także co należy rozumieć pod pojęciem zdarzenia ubezpieczeniowego. W OWU zostały określone również przypadki wyłączenia odpowiedzialności oraz sposób wyliczenia i wypłaty odszkodowania. W § 65 przyjęto, że co do zasady wysokość odszkodowania ustala się w oparciu o wartość odtworzeniową mienia (nowej) bądź wedle wartości rzeczywistej- metoda wyliczeń zależna była od stopnia zużycia mienia określonego w ust. 3 wskazanego przepisu. Stosunku do powodów zastosowanie znajdowała metoda wyliczenia szkody wartością odtworzeniową, natomiast zgodnie z § 9 ust. 5 wartość odtworzeniowa to kwota jaką trzeba by było wydać na odbudowę, remont, odkupienie lub naprawę utraconego, uszkodzonego lub zniszczonego mienia z pominięciem faktycznego stopnia zużycia tego mienia w dniu poprzedzającym wystąpienie szkody, powiększona o koszty zwykłego montażu. W przypadku odbudowy domu jednorodzinnego rozumie się pod tym pojęciem odbudowę z zachowaniem tej samej lokalizacji, dotychczasowych wymiarów, technologii, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów oraz dokonaniem nakładów związanych z kosztami poniesionymi na prace wykończeniowe.

Do umowy stanowiącej źródło roszczeń powodów zastosowanie znajdują przepisy zarówno ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i (...) Biurze (...) oraz ogólne zasady ustalania szkody i wysokości odszkodowania, obowiązujące na kanwie prawa cywilnego, zgodnie z którymi naprawienie szkody ma służyć przywróceniu stanu poprzedniego. Za utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego należy uznać stanowisko, że ustalenie pojęcia szkody ubezpieczeniowej winno nastąpić w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego (uchwała SN z dn. 18 marca 1994 r. III CZP 25/94). Sąd Najwyższy podkreśla, że brak jest różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego a prawa ubezpieczeniowego, gdyż w obu przypadkach chodzi o utratę lub zmniejszenie aktywów bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej.

Wysokość odszkodowania uzależnia się pierwszej kolejności od wysokości zaistniałej szkody. W przedmiotowej sprawie, szkoda utożsamiana będzie z kosztem przywrócenia domu do stanu sprzed pożaru. Przy szacowaniu wysokości szkody znajdzie więc zastosowania przepis art. 361 § 2 k.c. uwzględniając przepisy art. 68-69 wskazanej powyżej ustawy. W tym przypadku pod uwagę należy wziąć metodę ustalania wysokości szkody a nie celu, które odszkodowanie ma zrealizować. Odszkodowanie to inaczej kompensata, ma za zadanie przywrócić w majątku poszkodowanych stan naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę i odpowiadać kosztom przywrócenia stanu poprzedniego domu powodów po pożarze. W tej kwestii Sąd w głównej mierze oparł się na opinii biegłego z dziedziny budownictwa, jako osoby posiadającej wiadomości specjalne z zakresu kosztorysowania w budownictwie. Z opinii wynikało, że wartość nieoszacowanej szkody to kwota 90.499,32 zł.

Zakres remontu był kwestią sporną pomiędzy stronami, dlatego też Sąd w tej kwestii przyjął za biegłym, że wskazane elementy podlegające wymianie, naprawie czy odbudowie, jak i czynności związane z pracami remontowymi należy objąć kosztorysem, bowiem wykonanie prac związanych z odbudową domu są technologicznie niezbędne by wykonać następnie prace ogólnobudowlane w tym prace wykończeniowe. BOWIEM WSZYSTKIE TE PRACE ZMIERZAJĄ DO CAŁKOWITEGO USUNIĘCIA ZAISTNIAŁEJ SZKODY. Za prawidłowe należy uznać doliczenie przez biegłego do kosztów robocizny i materiałów podatku VAT, gdyż element ten uwzględniany jest w kosztorysach budowlanych.

Wskazać należy, iż specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie sprowadza się do oceny zakresu zgodności wniosków opinii z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Dokonując oceny przedmiotowej opinii nie dostrzeżono w niej również żadnych uchybień, wobec czego Sąd nie miał żadnych wątpliwości, aby obdarzyć ją walorem wiarygodności, a wnioski z niej wypływające (które są w pełni przekonujące) uznał za prawidłowe i przyjął je za własne, czyniąc na ich podstawie ustalenia faktyczne w aspekcie istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Nadto wskazać należy, iż biegły Z. K. wydał ją po szczegółowej analizie całego zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, a zwłaszcza dokumentacji postępowania szkodowego; nadto w oparciu o dostępną wiedzę fachową i doświadczenia zawodowe.

Do zgłaszanych przez strony zastrzeżeń biegły w sposób logiczny i jasny ustosunkował się w opinii uzupełniającej wyjaśniając wszelkie wątpliwe kwestie.

Biegły Z. K. obliczył wartość poniesionej przez powodów szkody (wartość kosztorysową robót remontowo-budowlanych i instalacyjnych) na kwotę 307.375,18 zł. Mając na uwadze fakt, iż dotychczas strona pozwana wypłaciła na rzecz powodów kwotę 216.875,86 zł, zasadnym było zasądzenie dalszej kwoty, tj. kwoty 90.499,32 zł, o której Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

Powodowie zgłosili również żądanie zasądzenia od strony pozwanej odsetek ustawowych od przyznanego im tytułem odszkodowania kwoty pieniężnej począwszy od dnia 26 października 2013 r.

W myśl przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie zaś z przepisem art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do jego wykonania. Termin wypłaty odszkodowania przewidzianego umową łączącą powodów z pozwanym określony został w § 75 OWU. Punkt 2 stanowi, iż odszkodowanie lub świadczenie wypłacane jest w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym. W przypadku jednak gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

W niniejszej sprawie powodowie zgłosili szkodę, a w dniu 25 października 2013 r. pozwany ubezpieczyciel wydał decyzję w sprawie odszkodowania. W trakcie biegu podstawowego terminu do likwidacji szkody nie wystąpiły żadne okoliczności uniemożliwiające pozwanemu zakładowi ubezpieczeń ustalenia prawidłowej wysokości odszkodowania, zatem 30 dni po zgłoszeniu szkody przez powodów popadł on w opóźnienie w zakresie spełniania ciążącego na nim zobowiązania do wypłaty należnej kwoty odszkodowania. Z powyższych względów zgłoszone w pozwie żądania zasądzenia odsetek od dnia 26.10.2013 r. podlegało uwzględnieniu w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Powodowie wygrali sprawę w całości, a zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca spór powinna na żądanie strony wygrywającej zwrócić jej koszty procesu poniesione w celu skutecznego dochodzenia praw lub podjęcia skutecznej obrony. Koszty powodów wyniosły 7.350,27 zł, w tym: wynagrodzenie pełnomocnika według norm prawem przepisanych w stawce minimalnej 3.600 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictw w wysokości 34 zł, opłata od pozwu w kwocie 1.500 zł oraz zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego w kwocie 500+ 1.716,27 zł. Sąd zasądził na rzecz powodów od strony pozwanej ww. kwotę w punkcie 2 wyroku.

Nierozliczone pozostały koszty sądowe, które w trakcie trwania postępowania tymczasowo skredytowane zostały przez Skarb Państwa w łącznej kwocie 3.025 zł, a które stanowiła opłata od rozszerzonego żądania pozwu. Mając na uwadze wynik procesu kwotę tę nakazano pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa.